

Numer
1(37)/2019
ISSN
2081-8033

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

JUBILEUSZ

15 lat w Unii Europejskiej

BLOG

Jak pogodzić pracę z życiem rodzinnym

TWARDE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Miliony na rewitalizację

MIĘKKIE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Branżowo znaczy modnie

Spis treści

Aktualności

- [s. 4] Wręczyliśmy kolejne umowy
w ramach RPO WL na lata 2014–2020
- [s. 5] Finał 2. edycji konkursu „Gmina na 6”

Dotacje dla firm

- [s. 6] Innowacyjny biznes 2019 –
sięgnij po środki UE

Miękkie fundusze europejskie

- [s. 9] Aktywni społecznie i zawodowo
dzięki środkom z UE
- [s. 12] Branżowo znaczy modnie
- [s. 13] Profilaktyka to podstawa w leczeniu raka

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 4000 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl, www.facebook.com/
LubelskieFunduszeEuropejskie

Redakcja: Oddział Komunikacji i Pomocy Technicznej RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie ze spisu treści: Wniebowzięte Rafał Michałowski, Dariusz Ossowski, Politechnika Lubelska, Collage Przemysław Gąbka, Event Studio oraz UMWL

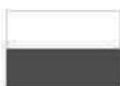
Okładka: Centrum Spotkania Kultur wybudowane za ponad 170 mln zł (z czego 126 mln to wsparcie UE).

Więcej przeczytasz na stronach 15–18.

Fot.: Marcin Tarkowski Piximo

Druk, skład i łamanie: Drukarnia Akapit Sp. z o.o.
ul. Węglowa 3, 20-481 Lublin, tel.: (81) 749 00 62 e-mail: sekretariat@
drukarniaakapit.pl www.drukarniaakapit.pl, www.facebook.com/
DrukarniaAkapit

E-book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”. E-book znajdziesz na stronie www.rpo.lubelskie.pl w zakładce *Wiadomości – Publikacje*

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

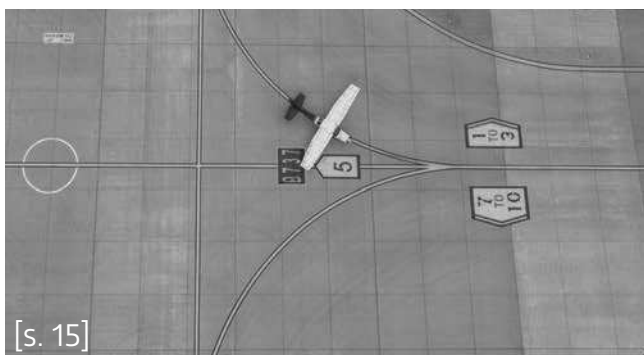

[s. 14]

Twarde fundusze europejskie

[s. 14] Miliony na rewitalizację obszarów wiejskich

[s. 15]

Temat numeru

[s. 15] 15 lat Polski w Unii Europejskiej –
jak zmieniło się Województwo Lubelskie?

[s. 19]

Fotogaleria

[s. 19] DOFE – czyli jak świętowaliśmy
15 lat Polski w UE!

[s. 21]

Blog

[s. 21] Wakacje jak z bajki dzięki Funduszom Europejskim. Odwiedź „Magiczne Ogrody”!

[s. 23] Jak pogodzić pracę z życiem rodzinnym?
Z pomocą przychodzą Fundusze Europejskie

[s. 25]

Wydarzenia

[s. 25] Lubelskie liderem usuwania azbestu

[s. 27] Zmiany w harmonogramie konkursów
z RPO na 2019 rok

Wręczyliśmy kolejne umowy w ramach RPO WL na lata 2014–2020

Unijne środki trafią do 33 gmin i 5 przedsiębiorców na poprawę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. W piątek, 9 sierpnia br. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie odbyło się uroczyste wręczenie 38. umów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 (RPO WL).

Umowy dotyczą Działania 6.4 Gospodarka wodno – ściekowa. Łączna kwota przyznanego dofinansowania ze środków RPO WL 2014–2020 w tym konkursie wyniosła blisko 84 mln zł. W spotkaniu z Beneficjentami uczestniczyli: Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Michał Mulawa oraz Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Anna Brzyska.

– *Gospodarka wodno-ściekowa to ważny element ochrony środowiska i powinna być istotnym punktem w działalności każdego samorządu. Państwa obecność tutaj świadczy, że to rozumiecie. Jestem pewien, że dobrze spożytkujecie te pieniądze* – zapewniał marszałek Jarosław Stawiarski.

To były bardzo dobrze napisane wnioski przekonywał z kolei Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Michał Mulawa.

– *Wiemy, że tego typu inwestycje i projekty cieszą się dużym zainteresowaniem samorządów, dlatego pracujemy nad tym, żeby pieniądze na ten cel znalazły się także w nowej perspektywie finansowej* – dodał Przewodniczący Sejmiku Michał Mulawa.

W ramach konkursu wsparcie otrzymały projekty polegające na budowie oraz modernizacji infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej.

Dofinansowane projekty przewidują:

- » wybudowanie ponad 28 km sieci wodociągowej,
- » przebudowanie blisko 18 km sieci wodociągowej,
- » wyremontowanie ponad 50 km sieci wodociągowej,
- » wybudowanie ponad 26 km sieci kanalizacyjnej,
- » remont i rozbudowę 9 oczyszczalni ścieków,
- » remont, rozbudowę i budowę 25 stacji uzdatniania wody.

KM UMWL

Foto: UMWL

Finał 2. edycji konkursu „Gmina na 6”

Znamy już zwycięzców i wyróżnionych tegorocznej edycji konkursu organizowanego przez redakcję Kuriera Lubelskiego w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego. W tym roku wybierano samorządy, które najlepiej i najskuteczniej radzą sobie z pozyskiwaniem i wykorzystywaniem pieniędzy z Unii Europejskiej na inwestycje infrastrukturalne i proekologiczne. Wybrano liderów, którzy najsprawniej wykorzystują unijne dotacje. W trakcie wyborów skoncentrowano się wyłącznie na zdolnościach pozyskiwania, wykorzystania i rozliczania unijnych dotacji.

– *Jako samorządowiec z krwi i kości dobrze wiem, ile pracy kosztuje zrealizowanie unijnego projektu. Ile wysiłku trzeba włożyć od momentu, kiedy pojawi się w głowie pomysł do jego finału. Dlatego takie konkursy, w których nagradza się gminy, są potrzebne* – mówił podczas wręczania nagród Dariusz Stefaniuk, wicemarszałek województwa lubelskiego.

Kapituła konkursowa miała wybrać najlepszą gminę w każdym lubelskim powiecie i realizowaną przez nią inwestycję oraz przyznać dodatkowe wyróżnienia.

„Gminę na 6” wybierali m.in. Dariusz Stefaniuk – Wicemarszałek Województwa Lubelskiego, Iwona Nakielska – Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego, Zdzisław Antoń – Starosta Lubelski, dr Henryk Łucjan – prezes Fundacji Rozwoju Lubelszczyzny oraz Redaktor Naczelna Kuriera Lubelskiego Sylwia Szewc-Koryszko. Wyniki przedstawiono podczas uroczystej gali w Lubelskim Centrum Konferencyjnym 18 lipca. Jak dodaje Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem

Operacyjnym Województwa Lubelskiego, Iwona Nakielska – *W przygotowaniu listy pomagali tzw. opiekunowie, czyli osoby mające bezpośredni kontakt z beneficjentami. Oni najlepiej wiedzą, które inwestycje są odpowiednio realizowane. Na liście są inwestycje już zakończone, ale też te znajdujące się w toku, ale wobec których nie ma żadnych przesłanek, że mogłyby być zagrożone. Łącznie do samorządów z całego województwa wpłynęło 51 nagród i wyróżnień.*

Gminy biorące udział w konkursie doceniono za rozwój infrastruktury przedszkolnej, tworzenie domów pomocy społecznej, OZE, inwestycje wodno-kanalizacyjne czy termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Cieszy nas fakt, że środki europejskie powodują, że mieszkańcy angażują się w życie lokalne poprzez inwestycję prywatnych pieniędzy np. na poprawę wyglądu ogrodzenia czy terenu przed domem, przy nowo wyremontowanej ulicy. To wpływa na estetykę naszych miejscowości i poprawia komfort życia mieszkańców.

Patrycja Kowalik

Poniżej przedstawiamy laureatów konkursu i wyróżnionych:

MIASTA NA PRAWACH POWIATU

- » I miejsce: Miasto Chełm – Chełmski Łańcuch Kreatywności
- » Nagroda specjalna dla inwestycji, która znacząco poprawiła wizerunek i wpłynęła na promocję nie tylko miasta, ale i całego województwa: Gmina Lublin – Rewitalizacja części Śródmieścia Miasta Lublin

POWIAT ZAMOJSKI

- » I miejsce: Gmina Skierbieszów – Rozwój infrastruktury przedszkolnej
- » 1 wyróżnienie: Gmina Łabunie – Energia odnawialna
- » 2 wyróżnienie: Gmina Sułów – Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

POWIAT WŁODAWSKI

- » I miejsce: Gmina Hanna – Nadbużańskie zabytki architektury drewnianej – ochrona i udostępnianie
- » 1 wyróżnienie: Gmina Wyrzyki – Energia odnawialna
- » 2 wyróżnienie: Gmina Wola Uhruska – Rozbudowa systemu wod-kan

Więcej informacji o laureatach na stronie: rpo.lubelskie.pl

Foto: UMWL

Innowacyjny biznes 2019

– sięgnij po środki UE

Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie na 2019 rok otworzył przed przedsiębiorcami kolejną szansę na otrzymanie unijnego wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Dzięki dofinansowaniom setki firm rozwinęły już swój biznes. Dołącz do grona innowacyjnych przedsiębiorców i skorzystaj z oferty przygotowanej przez Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

Magdalena Filipek-Sobczak, Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości

Mam nadzieję, że nabór wniosków w ramach Działania 4.2 stanie się bodźcem dla firm do podejmowania wyzwań w zakresie produkcji energii z OZE, a wraz z realizacją każdego z projektów korzystanie z energii słońca, wiatru czy biomasy stanie się jeszcze bardziej popularne. Dlatego gorąco zachęcam lubelskich przedsiębiorców do skorzystania z możliwości wsparcia w ramach tego działania

Nowe perspektywy jeszcze w tym roku

Dotychczas Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie ogłosiła cztery konkursy z Działania 3.7, w ramach których udzielono dofinansowania na innowacyjne pomysły na łączną kwotę ok. 668 milionów złotych. Zaś wszystkie podpisane przez LAWP w Lublinie umowy z firmami opiewają na kwotę blisko 1 220 milionów złotych. 26 czerwca br. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie odbyła się konferencja prasowa poświęcona podpisywaniu umów z przedsiębiorcami z kolejnej edycji Działania 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP. Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie otwiera przed lubelskimi przedsiębiorcami nowe możliwości i pozwala firmom zaplanować inwestycje, które będą miały wpływ na ich atrakcyjność na rynku. LAWP w Lublinie ogłosił jeszcze 5 konkursów na najbliższe miesiące. Na ten cel przeznaczono ponad 218 milionów złotych.

Termomodernizacja poprawi efektywność energetyczną

LAWP w Lublinie przeznaczy także środki dla firm, które zamierzają oszczędniej gospodarować energią. Ogłoszenie konkursu w ramach Działania 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw nastąpiło w sierpniu. To dofinansowanie do inwestycji w ogrzewanie budynków, ich oświetlenia i podobnych przedsięwzięć, które poprawią efektywność energetyczną przedsiębiorstwa. Dotację

można przeznaczyć na termomodernizację budynków, wprowadzanie energooszczędnych rozwiązań, montaż paneli fotowoltaicznych, czy modernizację wentylacji. Jednym z niezbędnych załączników do wniosku o dofinansowanie będzie przedłożenie audytu energetycznego. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie, będą musiały wykazać efektywność kosztową. Wsparcie skierowane jest do przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz spółek prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki.

Zapotrzebowanie na doradztwo biznesowe

Doradztwo biznesowe to ogromna szansa na rozwój przedsiębiorstw. Determinacja w dążeniu do celu, wieloletnie doświadczenie to nie wszystko by odnieść sukces w biznesie. Coraz częściej właściciele firm decydują się na skorzystanie z fachowej pomocy doradczej, budując krok po kroku przewagę konkurencyjną. Skąd wziąć na to pieniądze? W październiku rozpocznie się nabór wniosków na Działanie 3.5 Bon na doradztwo.

Lubelskie stawia na fotonikę

Fotonika jest jednym z najbardziej innowacyjnych i najszybciej rozwijających się obszarów gospodarki. Działanie 1.2 Badania celowe – Wspólne Przedsięwzięcie z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju pozwoli dofinansować projekty polegające na prowadzeniu eksperymentalnych

prac rozwojowych. Zakres wsparcia dotyczy innowacyjnych technologii fotonicznych wpisujących się w Agendę Badawczą Wspólnego Przedsięwzięcia Województwa Lubelskiego oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju pn. Lubelska Wyżyna Technologii Fotonicznych. W ramach tego naboru, dopuszczalna jest realizacja projektu, którego elementem będzie wdrożenie wyników prac B+R (tzw. komponent wdrożeniowy). Przedsiębiorcy z regionu mogą liczyć na finansowe wsparcie z obszaru technologii fotonicznych. Na ten cel LAWP w Lublinie przeznaczyła 18 milionów złotych. Rozpoczęcie naboru planowane jest na listopad.

Inwestycje w innowacje

Również w listopadzie rozpocznie się nabór wniosków na najbardziej popularne wśród lubelskich przedsiębiorców, typowo inwestycyjne Działanie 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP. W ramach tego Działania można uzyskać fundusze na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne. Wsparcie zostanie przyznane projektom wprowadzającym innowacje produktowe bądź procesowe przynajmniej w skali rynku regionalnego. Obligatoryjnym dokumentem potwierdzającym wprowadzenie innowacji będzie opinia o innowacyjności. Mikro i małe firmy mogą uzyskać do 2 mln zł dofinansowania, natomiast średnie nawet do 3 mln zł. Należy pamiętać, że wsparcie w ramach Działania 3.7 ma formę pomocy zwrotnej. Projekty realizowane w ramach tego naboru będą zakładały zwrot części dofinansowania z możliwością jej umorzenia. Kwota zwrotu uzależniona będzie od realizacji i osiągnięcia obowiązkowego wskaźnika rezultatu bezpośredniego Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów. Oznacza to, że w przypadku zrealizowania wskaźnika na poziomie co najmniej 50% wartości kosztów kwalifikowalnych wnioskodawca nie będzie zobowiązany do zwrotu dofinansowania.

Dotacje na zieloną energię dla firm

Na koniec roku LAWP w Lublinie ogłosi konkurs na Działanie 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach. Lubelskie przedsiębiorstwa z sektora MŚP mają szansę sięgnąć po 2,5 miliona złotych dotacji bezzwrotnej. W konkursie mogą wziąć udział także spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki. Spółki te mogą ubiegać się o 3 miliony zł bezzwrotnych dotacji. Należy pamiętać o tym, że firma musi zdecydować się na jeden z rodzajów inwestycji, które zostaną określone w Regulaminie konkursu. Możliwości jest wiele: od modernizacji małych elektrowni wodnych, poprzez budowę lokalnych, małych źródeł energii produkujących energię elektryczną, czy też ciepło z OZE na potrzeby lokalne, aż po instalacje

wysokosprawnej kogeneracji z OZE. Wspieranie przedsiębiorców w kierunku zielonych inwestycji ma podłoże nie tylko gospodarcze, ale i społeczne. Poza aspektem bezpieczeństwa energetycznego niezmiernie ważna jest edukacja ekologiczna mieszkańców Lubelszczyzny.

„Mam nadzieję, że nabór wniosków w ramach Działania 4.2 stanie się bodźcem dla firm do podejmowania wyzwań w zakresie produkcji energii z OZE, a wraz z realizacją każdego z projektów korzystanie z energii słońca, wiatru czy biomasy stanie się jeszcze bardziej popularne. Dlatego gorąco zachęcam lubelskich przedsiębiorców do skorzystania z możliwości wsparcia w ramach tego działania. Warto podkreślić, że po zrealizowaniu projektu w ramach Działania 4.2 będą oni aktywnymi uczestnikami procesu ochrony środowiska, który jest tak niezmiernie ważny dla naszego regionu jak i dla przyszłych pokoleń” – mówi Dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie – Magdalena Filipek-Sobczak.

Oferta instrumentów finansowych

Aktualna jest również oferta instrumentów finansowych dla biznesu. W ramach obecnych narzędzi firmy mogą liczyć na preferencyjne pożyczki, które wypełniają lukę pomiędzy dotacyjną formą wsparcia, a mniej korzystnymi ofertami rynkowymi. Wielu przedsiębiorców sukcesywnie korzysta z tych źródeł finansowania rozwoju swojej działalności gospodarczej. Środki z pożyczek mogą być przeznaczone w szczególności na: stworzenie/doposażenie infrastruktury przedsiębiorstw w celu wprowadzenia nowych lub ulepszonych produktów/usług, czy też na wsparcie działań inwestycyjnych, związanych z rozszerzeniem działalności eksportowej.

W ramach tej opcji są dwie możliwości wsparcia:

- » Pożyczka mała – będzie udzielana głównie mikro-przedsiębiorstwom. Przedsiębiorca będzie miał możliwość pozyskania nawet do 250 tys. zł, z terminem spłaty do 5 lat;
- » Pożyczka duża – posłuży finansowaniu inwestycji, dla których niezbędna wartość pieniężna wykracza poza limit pożyczki małej. Wysokość pożyczki sięga do 1 mln zł i jest udzielana na okres 8 lat.

Gdzie szukać informacji?

Szczegółowych informacji na temat poszczególnych naborów wniosków, a także zasad aplikacji można zasięgnąć w Punkcie Kontaktowym RPO w LAWP w Lublinie, który mieści się przy ul. Wojciechowskiej 9A. Można także skorzystać z obsługi telefonicznej pod numerami telefonu: 81 462 38 12/ 81 462 38 31 oraz ze strony internetowej www.rpo.lubelskie.pl. Zachęcamy do kontaktu.

Katarzyna Romanek, LAWP w Lublinie

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

Tabela z nazwą działania i terminem konkursu:

Nazwa działania	Termin ogłoszenia konkursu	Termin rozpoczęcia naboru	Kwota dofinansowania (w euro)
Działanie 3.5 Bon na doradztwo	wrzesień	październik	6 072 608,00
Działanie 1.2 Badania celowe (Nabór realizowany w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia z NCBR)	październik	listopad	4 233 799, 83
Działanie 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	październik	listopad	10 000 000,00
Działanie 4.2 Produkcja energii OZE w przedsiębiorstwach	grudzień 2019 r.	styczeń 2020 r.	10 500 000,00

Aktywni społecznie i zawodowo dzięki środkom z UE

Działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie na przestrzeni 15 lat w Unii Europejskiej

Fundusze Europejskie wyraźnie zmieniają otaczającą nas rzeczywistość mówiąc rozwój mamy na myśli wymiar wieloaspektowy, którego nadrzędnym kapitałem są mieszkańcy naszego województwa. Dzięki Europejskiemu Funduszowi Społecznemu (EFS), Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie prowadzi szereg działań w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej, których kluczowym zadaniem jest wspieranie w zindywidualizowany sposób funkcjonowania osób w trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym: o niskich kwalifikacjach, z niepełnosprawnościami oraz bezdomnych. Ważny cel stanowi integracja ze społeczeństwem osób zagrożonych ubóstwem czy wykluczeniem społecznym i zdobycie przez nich kwalifikacji zawodowych dostosowanych do ofert rynku pracy.

Efekt? Jak pokazują comiesięczne statystyki, stopa bezrobocia w województwie lubelskim systematycznie spada: na koniec I półrocza br., w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było **68 057** osób bezrobotnych, a w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba ta była niższa o **4 295** osób, tj. o **5,9%**.

Na przestrzeni 15 lat Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie pełnił funkcję instytucji odpowiedzialnej za wdrażanie

programów krajowych, jak i regionalnych w zakresie Europejskiego Funduszu Społecznego.

Pierwsze projekty

Początki Polski w Unii Europejskiej to czas pierwszych projektów wdrażanych przez WUP w Lublinie, których strategicznym celem było rozwijanie konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz poprawę spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej z Unią Europejską na

poziomie regionalnym i krajowym. Jednym z kluczowych zadań była realizacja celów w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) oraz Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL).

67 tys.

tyle osób podniosło swoje kwalifikacje zawodowe w latach 2004–2006

W perspektywie finansowej w latach 2004–2006, w ramach dwóch wyżej wymienionych programów zrealizowano łącznie: **249 projektów na kwotę ponad 220 mln PLN. Dzięki tym środkom ponad 67 tys. osób podniosło swoje kwalifikacje zawodowe.** Uczestnicy projektów skorzystali z szerokiego zakresu wsparcia, m.in. z:

» pomocy w poszukiwaniu pracy i usług doradczych – **ponad 48 tys. osób,**

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

- » usług szkoleniowych – ponad **49 tys. osób**,
- » subsydiowanego zatrudnienia – **691 osób**,
- » stażu – ponad **11 tys. osób**,
- » dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej – **2 951 osób**.

Stawiamy na Kapitał Ludzki

Kolejnym programem wdrażanym przez WUP w Lublinie był **Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL)** realizowany w latach 2007–2013.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie był odpowiedzialny za wdrażanie PO KL w ramach Priorytetów VI **Rynek pracy otwarty dla wszystkich** i VII **Promocja integracji społecznej**. Łączna suma środków przekazanych na realizację celów w ramach PO KL wyniosła **226 458 790,10 euro**, z czego podpisano 1174 umowy. **Liczba osób objętych wsparciem w ramach realizowanych projektów PO KL to 147 883, z których 16 025 to osoby z niepełnosprawnościami.**

Celem PO KL było wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich w wymiarze indywidualnym oraz społecznym. W szczególności PO KL skupił się na wzroście poziomu zatrudnienia, aktywizacji zawodowej i edukacji, integracji społecznej oraz na budowaniu sprawnej administracji publicznej. Realizacja programów aktywizacji społecznej i zawodowej obejmowała jedną lub kilka z następujących form wsparcia:

- » pośrednictwo pracy i/lub poradnictwo zawodowe;
- » staże/praktyki zawodowe;
- » szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych;
- » subsydiowanie zatrudnienia;
- » środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, w tym na tworzenie spółdzielni socjalnej, które cieszyły się

największym zainteresowaniem (w ujęciu kumulatywnym utworzono **14 970 miejsc pracy** oraz powstało **48 spółdzielni socjalnych**),

- » środki na tworzenie podmiotów wsparcia ekonomii społecznej,
- » środki na aktywizację społeczno-zawodową osób korzystających z pomocy społecznej.

Aktualna perspektywa finansowa

W obecnej perspektywie WUP w Lublinie realizuje działania w ramach programów: **Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 (PO WER)** oraz **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014–2020 (RPO WL)**. Wsparcie w ramach realizowanych programów skoncentrowane jest na działaniach w zakresie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

PO WER to krajowy program, który realizowany jest przez WUP w Lublinie na terenie województwa lubelskiego, mający na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia *osób młodych do 29. roku życia* pozostających bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Osoby młode, do których kierowany jest PO WER uczestniczą w projektach, dzięki którym podnoszą swoje kwalifikacje, kompetencje, jak i umiejętności, a poprzez staże zawodowe zdobywają cenne doświadczenie, które jest ważne w podjęciu zatrudnienia. Wyżej wymienione osoby mogą również otworzyć swój własny biznes, dzięki bezzwrotnej dotacji.

Suma środków przekazana na realizację celów PO WER na terenie województwa lubelskiego w okresie trwania perspektywy 2014–2020 **to 125 mln euro**. Liczba podpisanych dotychczas **umów w ramach programu PO WER**

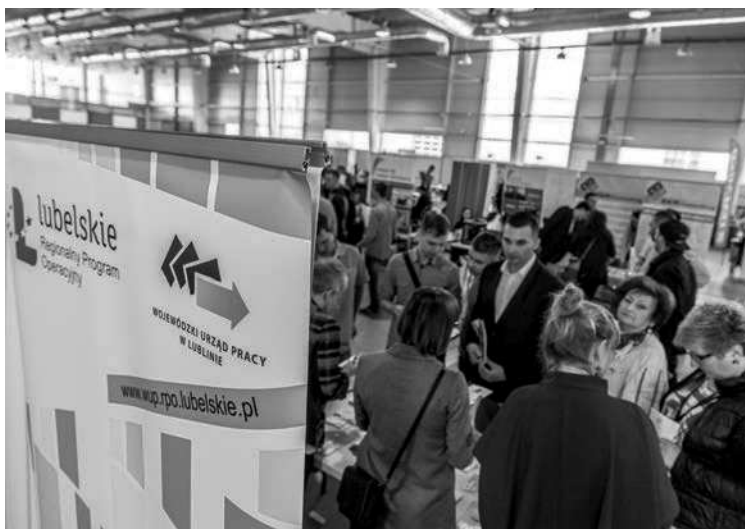

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

wynosi 131 na łączną kwotę ok. 363 mln PLN. Łączna liczba osób młodych do 30. roku życia, które zostały objęte wsparciem wynosi ponad 37 tys., w tym 1 515 to osoby z niepełnosprawnościami. Ze ścieżki wsparcia w postaci szkoleń i staży skorzystało ponad 35 tys. osób młodych. Co więcej w ramach zrealizowanych projektów powstało niemal 3 tys. nowych firm.

WUP w Lublinie w ramach RPO WL realizuje zadania w zakresie Osi priorytetowej 9. Rynek pracy – Działanie 9.1 i 9.2. Aktywizacja zawodowa oraz Osi priorytetowej 11. Włączenie społeczne (Działanie 11.1. Aktywne włączenie, Działanie 11.4. Aktywne włączenie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego). Program Regionalny wdrażany przez WUP w Lublinie w ramach dwóch wskazanych osi priorytetowych ma zbliżone cele – aktywizacja społeczna i zawodowa osób nieaktywnych zawodowo i wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Projekty realizowane w zakresie **Rynku pracy** dedykowane są osobom powyżej 30. roku życia, oddalonych od rynku pracy, o niskich kwalifikacjach zawodowych, osobom z niepełnosprawnościami, jak również odchodzącym z rolnictwa i ich rodzinom. Właściwie ukierunkowana pomoc z wykorzystaniem usług i instrumentów rynku pracy przyczynia się do poprawy sytuacji uczestników projektów na płaszczyźnie zawodowej.

Włączenie społeczne to aktywizacja społeczna i zawodowa osób pozostających bez pracy, przy wykorzystaniu programów na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Priorytetowym celem jest zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy oraz niekorzystnych postaw społecznych.

W ramach projektów RPO WL oferowany jest szeroki wachlarz form wsparcia, które dają możliwość zdobycia zawodu i aktywnego powrotu do życia w społeczeństwie i na rynek pracy, tj.: indywidualna diagnoza potrzeb społecznych i zawodowych, poradnictwo psychologiczne, pośrednictwo pracy, szkolenia i staże zawodowe.

Łączna suma środków przekazana na realizację działań WUP w Lublinie w ramach RPO wynosi 1 130 mln PLN, w tym:

- » aktywizacja zawodowa ponad 315 mln PLN,
- » włączenie społeczne ponad 815 mln PLN.

Liczba podpisanych umów na realizację projektów w ramach programu RPO wyniosła 436. Łączna liczba osób, które zostały objęte wsparciem w ramach RPO wynosi ponad 33 tys., w tym ponad 10 tys. osób z niepełnosprawnościami. Po zakończeniu projektu, liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, liczyła 14 tys.

Fundusze unijne w znacznym stopniu umożliwiają realizację licznych działań na rzecz Naszego regionu w obszarze rozwoju rynku pracy. To właśnie dzięki środkom unijnym WUP w Lublinie prowadzi szereg działań na rzecz wsparcia społecznego i zawodowego. Tysiące osób skorzystało i korzysta z kompleksowej aktywizacji, co potwierdza, jak ważnym i istotnym elementem jest pomoc funduszy unijnych. Nie stawiamy jeszcze kropki nad przysłowiowym „i”, bo już wkrótce przed nami kolejne wyzwania do realizacji.

WUP w Lublinie

Branżowo znaczy modnie

Do niedawna szkolnictwo zawodowe nie cieszyło się zbyt dużą popularnością. Uczniowie zachęceni przez rodziców wybierali naukę w liceach ogólnokształcących, a potem studia. Szybko okazało się, że nie każdy może podołać takiej ścieżce edukacji. Przede wszystkim nie każdemu jest też ona potrzebna, bo posiadane zdolności zawodowe sprawiają, że lepszym wyborem są szkoły innego typu.

Do niedawna szkolnictwo zawodowe było dla młodzieży nieatrakcyjne. Wszystko dlatego, że stopa bezrobocia wśród uczniów kończących zasadnicze szkoły zawodowe wynosiła ponad 40 procent. Odpowiedzią było zastąpienie szkół zawodowych szkołami branżowymi oraz zmiana sposobu kształcenia na taki, który zapewni ich absolwentom kwalifikacje odpowiadające potrzebom współczesnego rynku pracy. Ich kształcenie uwzględniać ma teraz treści dotyczące zarówno nowoczesnych technologii, jak i kompetencje personalne oraz społeczne. Absolwenci szkół zawodowych muszą mieć dostęp do różnorodnych ścieżek umożliwiających podnoszenie kwalifikacji oraz poziomu wykształcenia.

W Działaniu 12.4 Kształcenie zawodowe postawiono na współpracę szkół z pracodawcami, co w ramach projektów realizowane jest m.in. poprzez wspólne przygotowywanie programów nauczania, organizację praktyk i staży, a także wspólne prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz współpracę szkół z uczelniami wyższymi. Dzięki temu zarówno uczniowie, jak i nauczyciele, mają zapewniony lepszy dostęp do nowoczesnych technik i technologii oraz możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych na uczelniach, m.in. w laboratoriach. Ponadto szkoły zawodowe ze środków unijnych mogą doposażyć swoje pracownie.

Wychodząc naprzeciw powstającej modzie na naukę w technikach i szkołach branżowych, w Zespole Szkół w Trawnikach prowadzono przez ponad rok projekt

podnoszący jakość kształcenia zawodowego. Wzięło w nim udział 55 uczniów i 9 nauczycieli.

– W tym czasie wzbogaciliśmy ofertę edukacyjną Zespołu Szkół realizując certyfikowane szkolenia i dodatkowe zajęcia specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie dodatkowej wiedzy i umiejętności zawodowych. Była to m.in. obsługa wózków jezdniowych podnośnikowych, obsługa kas fiskalnych, barman, spawacz, kurs prawa jazdy kat. B. Dwa ostatnie szkolenia cieszyły się największym zainteresowaniem – zauważa Agnieszka Sewruk, koordynator programu. – Uczniom stworzono też warunki w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy.

Dlatego ośmiu uczniów technikum z kierunku technik górnictwa podziemnego odbyło miesięczny staż wakacyjny w Zakładzie Cementowni Rejowiec. Przez udział w certyfikowanym szkoleniu z inżynierii projektowania komputerowego 2D i 3D uczniowie i nauczyciele podnosili swoje kompetencje cyfrowe. Uczniowie uczestniczyli też w dodatkowych zajęciach przygotowujących ich stricte do egzaminów zawodowych. W ramach projektu doposażono w różny sprzęt pracownie zawodowe gastronomiczne – usługową i mechaniczno-górnictwem.

– Projekt był ważny dla naszych uczniów, bo pokazał im, że szkoła to nie tylko nauka czystej teorii, ale także możliwość zdobycia nowych umiejętności praktycznych – mówi Sewruk. – Nic dziwnego, że projekt cieszył się popularnością wśród młodzieży, która nadal pyta, czy będzie on realizowany jeszcze raz. Oczywiście będziemy się o to starać – zapewnia pani koordynator.

Opierając się na danych z podpisanych umów, warto wspomnieć, że z unijnego wsparcia w tym zakresie korzysta obecnie 183 szkół zawodowych w naszym regionie, a w stażach i praktykach u pracodawcy weźmie łącznie udział 12 tysięcy uczniów. Swoją wiedzę pogłębić będzie mogło również ponad 1200 nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Agnieszka Kasperska, Adam Piejko

► Ekonomik drogą do kariery, projekt realizowany przez Zespół Zawodowych nr 1 w Białej Podlaskiej

Foto: Wiesław Kamecki

Profilaktyka to podstawa w leczeniu raka

Dzięki wsparciu z Funduszy Unijnych realizowanych jest wiele działań mających na celu walkę z chorobami cywilizacyjnymi, wśród których najgroźniejsze są nowotwory. Wczesne wykrycie i podjęcie terapii znacząco zwiększa szanse wyleczenia. Wykorzystując pieniądze z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Zarząd Województwa Lubelskiego wspiera rozwój profilaktyki w tym zakresie.

Choroby cywilizacyjne są jednym z największych problemów krajów wysoko rozwiniętych i rozwijających się. Dotyczy to także Polski i naszego regionu. Choroby pochłaniają wiele ofiar, a przecież przy zastosowaniu odpowiedniej diagnostyki i szybko podjętego leczenia ci ludzie mogliby wciąż żyć, pracować, wychowywać dzieci, wnuki. Każdego roku ponad 3 tys. Polek dowiaduje się o raku szyjki macicy, najczęściej zbyt późno. W tym samym czasie na raka piersi umiera ponad 5 tysięcy kobiet.

Niebezpieczny jest zwłaszcza okres po przekroczeniu 35. roku życia. Nowotwór jelita grubego może rozwijać się bezobjawowo nawet 10 lat. Ponad 70% Polaków nim dotkniętych nie przeżywa 5 lat od jego wykrycia, przy 50% w UE i 20% w USA. W latach 1980–2010 zachorowalność wzrosła ponad czterokrotnie u mężczyzn i około trzykrotnie u kobiet.

– Odpowiedzią na ten palący problem są działania przewidziane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, czyli konkursy poświęcone realizacji programu zdrowotnego, którego celem jest przeciwdziałanie najgroźniejszym chorobom, w tym m.in. właśnie nowotworom – Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski. Skorzysta z niego ponad 100 tys. ludzi w naszym regionie. Na realizację najlepszych projektów w zakresie samej profilaktyki nowotworów przeznaczono ponad 43 mln zł – kończy marszałek Jarosław Stawiarski.

Najważniejsze wyzwanie stanowi zwiększenie liczby osób przeprowadzających badania profilaktyczne. Wczesne wykrycie raka zwiększa szanse na wyleczenie, co pozwala też na powrót do aktywności zawodowej oraz stwarza warunki sprzyjające poprawie i utrzymaniu dobrego stanu zdrowia. Pomóc ma w tym poprawa dostępu do badań dzięki środkom unijnym. Istotnym elementem jest

dotarcie do kobiet, które nigdy nie wykonywały badań w kierunku wykrycia raka piersi lub szyjki macicy. Realizowane projekty skierowane są przede wszystkim do pań zamieszkałych na terenach wiejskich i uwzględniają „mapy białych plam”, tzn. obszary, gdzie na badania zgłasza się ich najmniej. Podobnie jest z diagnostyką nowotworu jelita grubego. Także w tym przypadku istotnym jest, by jak największa ilość osób z grupy ryzyka skorzystała z badań

kolonoskopowych. Projekty EFS umożliwiają skorzystanie ze znieczulenia i zwrot kosztów dojazdu.

– Mamy wiele do nadrobienia w stosunku do innych krajów unijnych, a Samorząd Województwa Lubelskiego stara się to zmienić. Prowadzimy też

szereg innych działań w obszarze zdrowia. To m.in. badania profilaktyczne boreliozy oraz wykrywanie zaburzeń rozwojowych u dzieci, czyli wad postawy, słuchu, nadwagi, otyłości

– kończy marszałek Jarosław Stawiarski.

Adam Piejko

43 mln zł.

tyle przeznaczono na realizację projektów z zakresu profilaktyki nowotworów

Foto: Czesława Borowik

Miliony na rewitalizację obszarów wiejskich

Podpisaliśmy umowy na rewitalizację obszarów wiejskich. Dzięki nim ponad 142 mln zł zostanie przeznaczonych na rozwój infrastruktury terenów zdegradowanych w małych miasteczkach. Nasze małe ojczyzny zyskają nowe oblicze, a ze zmian skorzystają przede wszystkim mieszkańcy.

Środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego, dotyczące rewitalizacji obszarów wiejskich (Działanie 13.4), to najprościej mówiąc, wsparcie dla rozwoju infrastruktury obszarów zdegradowanych, małych miast w regionie, a także obszarów wiejskich, przyczyniające się do rozwiązywania problemów społecznych. Inwestycje mają służyć poprawie jakości życia mieszkańców poprzez ograniczanie ubóstwa oraz wykluczenia społecznego.

Umowy podczas uroczystej gali w Lubelskim Centrum Konferencyjnym wręczyli Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego Michał Mulawa, Wicemarszałek Dariusz Stefaniuk oraz Członek Zarządu Zdzisław Szwed.

W ramach konkursu zgłoszonych zostało 89 wniosków o dofinansowanie projektu. Podpisano 52 umowy z 48 wnioskodawcami – *Na wszystkie projekty, które uzyskały dofinansowanie przeznaczyliśmy prawie 142,5 mln zł. Wiemy, jak ważne to środki dla samorządów lokalnych, które należy pochwalić za dobre projekty. W sumie ze środków skorzystają 43 gminy* – podkreśla Jarosław Stawiarski, marszałek województwa lubelskiego.

Alokacja na konkurs wynosiła 164,7 mln zł, w tym:

- » 147,4 mln zł ze środków Unii Europejskiej,
- » 17,3 mln zł ze środków Budżetu Państwa.

Fundusze europejskie zostaną wsparte przez projekty polegające na przebudowie zaniedbanych budynków, dzięki

czemu uzyskają one nowe funkcje użytkowe, będą to m.in. biblioteki, świetlice wiejskie, domy pracy twórczej, centra aktywności społecznej czy centrum hotelowo-konferencyjne. Przewidziano również finansowanie dla uporządkowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych, takich jak: targowiska, parki czy place zabaw. Za fundusze unijne powstaną też strefy bezpieczeństwa i zapobiegania przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach, np. instalacja monitoringu. Wnioskodawcy ubiegali się też o środki finansowe na zaspokojenie bardziej „typowych” potrzeb lokalnych społeczności. – *Chodzi przede wszystkim o modernizację m.in.: infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, ciepłowniczej, elektrycznej, gazowej, telekomunikacyjnej* – wylicza Anna Brzyska, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Marszałek **Województwa Lubelskiego** nie ma wątpliwości, rewitalizacja nie może opierać się wyłącznie na lokalnych samorządach. – *Jej skuteczność wymaga aktywności całej lokalnej społeczności oraz działających na danym terenie podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych* – mówi. Wszystkie te podmioty mogły samodzielnie lub w partnerstwach ubiegać się o dofinansowanie swoich projektów. Nie pozostaje nam nic innego jak czekać na efekty podpisanych umów.

DW EFRR

Foto: K. Basiński/Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego

15 lat Polski w Unii Europejskiej – jak zmieniło się Województwo Lubelskie?

1 maja 2004 roku Polska została oficjalnie członkiem Unii Europejskiej i... w naszym regionie dużo się zmieniło! Nie wierzycie? Podamy Wam przykłady największych inwestycji realizowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego, które odmieniły oblicze naszej pięknej Lubelszczyzny.

Odlatujemy dzięki UE

Najbardziej znanym i tym samym najdroższym projektem realizowanym z RPO WL jest budowa Portu Lotniczego Lublin. Całość inwestycji pochłonęła ponad 474 mln zł. – *Lotnisko w Świdniku jest najbardziej popularnym projektem w regionie wybudowanym przy pomocy unijnych środków. Jednak podsumowując wykorzystanie środków europejskich z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na przestrzeni ostatnich lat, musimy pamiętać o projektach drogowych. Łączna wartość wcześniej wspomnianych projektów to ponad 978 mln zł* – mówi Jarosław Stawiarski, marszałek województwa lubelskiego.

Teatr już nie „w budowie”

Wyliczając najważniejsze inwestycje w naszym regionie, należy też wspomnieć o Centrum Spotkania Kultur w Lublinie. Koszt jego budowy to ponad 170 mln zł (z czego

Jarosław Stawiarski, Marszałek Województwa Lubelskiego

Nasze członkostwo w Unii Europejskiej bez wątpienia służy rozwojowi naszego regionu. Jesteśmy województwem, które efektywnie korzysta z unijnego wsparcia. Dlatego doceniamy każde euro i staramy się je jak najlepiej inwestować. W ostatnim czasie wydatkowanie środków europejskich z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wyraźnie przyspieszyło. Przed nami kolejny okres programowania, w którym będziemy zabiegać o jak największe środki dla Województwa Lubelskiego. Jako Instytucja Zarządzająca funduszami europejskimi nie zwalniamy tempa w realizowaniu obecnego Regionalnego Programu Operacyjnego oraz rozpoczęliśmy już przygotowania do nowej perspektywy finansowej, tak aby jak najlepiej wspierać naszych beneficjentów.

Foto: Collage Przemysław Gąbka

Foto: Marcin Tarkowski Piximo

126 mln to wsparcie UE). – *Centrum Spotkania Kultur w Lublinie to swoisty symbol przemian jakie zaszły w naszym regionie, dzięki naszemu członkostwu w Unii Europejskiej. Wystarczy spojrzeć na zdjęcia Lublina sprzed 15 lat i teraz* – ocenia marszałek Jarosław Stawiarski. – *A w sąsiedztwie CSK mamy jeszcze, również wybudowane dzięki unijnemu dofinansowaniu, Lubelskie Centrum Konferencyjne, które jest jednym z najnowocześniejszych w Polsce* – dodaje marszałek Jarosław Stawiarski.

Stadion, drogi i miliony na służbę zdrowia

Wśród największych projektów realizowanych z RPO WL znalazły się także inwestycje w służbę zdrowia, środki na dostosowanie zakładów zagospodarowania odpadami w województwie lubelskim, dofinansowanie na cyfrowy zasób geodezyjny województwa lubelskiego, czy budowa

stadionu miejskiego w Lublinie. – *Środki unijne bez wątpienia służą rozwojowi Województwa Lubelskiego. Jesteśmy regionem, który musi efektywnie korzystać z unijnego wsparcia. Doceniamy każde euro i staramy się je jak najlepiej inwestować. Cieszę się, że wydatkowanie środków europejskich z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wyraźnie przyspieszyło. To dobry prognostyk na przyszłość* – podsumowuje marszałek Jarosław Stawiarski.

Programy krajowe

Czytając ten artykuł wiele osób dziwi się, że nie podaliśmy w nim wielu inwestycji oznakowanych unijnymi tablicami, z których korzystają na co dzień. Chodzi tu, m.in. o obwodnicę Lublina czy drogę wojewódzką nr 747. Te i wiele innych inwestycji pochodzi z programów krajowych, czyli wypłacanych przez organy centralne (m.in.

Michał Mulawa, Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubelskiego

15 lat członkostwa Polski w UE to okres pozytywnych przemian w naszym kraju. Cieszę się, że od lat dużą aktywność w pozyskiwaniu dotacji z UE wykazują samorządy lokalne. To do nich należy kreowanie naszych małych ojczyzn. Wysoko rozwinięte gminy i miasta tworzą dobre otoczenie dla przedsiębiorców, którzy rozwijają nasz region. W tym miejscu należy pochwalić wszystkich beneficjentów z naszego województwa, bo to m.in. dzięki ich pracy budujemy „Silne Lubelskie”.

Foto: Wojciech Kornet

Sebastian Trojak, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego

Nasze członkostwo w UE pozwoliło rozwinąć obszary wiejskie. Środki, które trafiły przez ostatnie 15 lat do polskich gmin pozwoliły rozwinąć infrastrukturę drogową, wodno-kanalizacyjną, czy zmodernizować miejsca użytku publicznego, np. świetlice wiejskie. Nasz region zyskał wiele miejsc kultury i rekreacji. Ten okres dobrze wykorzystali również przedsiębiorcy, którzy od początku naszego członkostwa w UE, są bardzo aktywni w pozyskiwaniu środków europejskich.

ministerstwa). Dla naszego regionu (oprócz opisywanego wyżej RPO WL), bez wątpienia kluczowym jest również Program Operacyjny Polska Wschodnia, o którego kontynuację zabiegają władze pięciu województw: lubelskiego, świętokrzyskiego, podkarpackiego, podlaskiego oraz warmińsko-mazurskiego. – *Przed nami kolejne lata i negocjacje kolejnej perspektywy finansowej, w której będziemy*

zabiegać o środki dla naszego regionu. Jesteśmy pewni, że wspólne stanowisko samorządów oraz rządu pozwoli na wynegocjowanie jak największych dotacji, które popłyną w przyszłości na Lubelszczyznę – podsumowuje marszałek Jarosław Stawiarski.

Nie pozostaje nam nic innego, jak dalej rozwijać województwo lubelskie!

Zdzisław Szwed, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego

Infrastruktura drogowa, która została wybudowana i zmodernizowana na terenie Lubelszczyzny oraz nowoczesne lotnisko, to jedne z największych plusów naszego członkostwa w Unii Europejskiej. To dzięki środkom europejskim powstały m.in. droga 747, prowadząca do granicy z województwem mazowieckim, czy obwodnica Lublina. Warto dodać w tym miejscu, że lepsza infrastruktura niesie za sobą rozwój przedsiębiorczości.

Dariusz Stefaniuk, Wicemarszałek Województwa Lubelskiego

Zakres dotacji europejskich jest bardzo szeroki. Korzystają z nich mieszkańcy naszego województwa, a to duży plus naszego członkostwa w UE. Unijne dotacje pozwalają tworzyć nowe żłobki i przedszkola, dzięki którym rodzice mogą wrócić do życia zawodowego. Z funduszy europejskich w regionie korzystają również osoby z niepełnosprawnościami, seniorzy, bezrobotni oraz podmioty ekonomii społecznej. Wsparcie mieszkańców – to dobra wizytówka naszej przynależności do Unii Europejskiej.

Prezentujemy listę największych projektów zrealizowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego:

Kluczowe:

- » Rozbudowa Regionalnego Portu Lotniczego: Port Lotniczy Lublin S.A. (Świdnik), kwota: 474 191 161 zł, RPO WL 2007–2013
- » Budowa Centrum Spotkania Kultur w Lublinie 170 982 371 zł, RPO WL 2007–2013
- » Budowa stadionu miejskiego w Lublinie wraz z zagospodarowaniem przylegającego terenu, kwota: 189 085 071 zł, RPO WL 2007–2013

Geodezja:

- » e-Geodezja – cyfrowy zasób geodezji województwa lubelskiego, kwota: 187 500 000 zł, RPO WL 2014–2020

Zdrowie:

- » Poprawa efektywności działalności wojewódzkich podmiotów leczniczych w obszarach potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa lubelskiego poprzez niezbędne, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prace remontowo – budowlane, w tym zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażenia w sprzęt medyczny, kwota: 163 993 497 zł, RPO WL 2014–2020

Drogi:

- » Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 815 Wisznice – Parczew – Lubartów (od km 26+662 do km 61+565 o dł. 34,903 km), kwota: 259 985 668 zł, RPO WL 2014–2020
- » Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 837 Piaski – Żółkiewka Wieś – Nielisz – Sitaniec (na odcinku od km

48+000 do km 64+389 o długości 16,389 km), kwota:

151 213 203 zł, RPO WL 2014–2020

- » Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 829 Łucka – Łęczna – Biskupice (na odcinku od km 22+073 do km 40+245 z wyłączeniem odcinka od km 23+886 do km 24+178 o dł. 17,880 km), kwota: 98 076 299 zł, RPO WL 2014–2020
- » Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 822 Lublin – Port Lotniczy Świdnik, kwota: 70 514 769 zł, RPO WL 2007–2013.
- » „Wygodniej, szybciej, bezpieczniej” poprawa spójności komunikacyjnej województwa lubelskiego poprzez budowę i przebudowę dróg powiatowych usprawniających dostępność komunikacyjną do regionalnych i subregionalnych centrów rozwoju, kwota: 221 338 588 zł, RPO WL 2014–2020
- » Poprawa wewnętrznej spójności komunikacyjnej województwa lubelskiego poprzez budowę i przebudowę dróg powiatowych zwiększających dostępność do dróg krajowych i wojewódzkich, 177 555 416 zł, RPO WL 2007–2013

Inne:

- » Dostosowanie Zakładów Zagospodarowania Odpadów w województwie lubelskim do wymagań dla RIPOK, 152 566 289 zł, RPO WL 2014–2020
- » MOBILNY LOF, kwota: 99 925 641 zł, RPO WL 2014–2020

DZRPO

Zbigniew Wojciechowski, Wicemarszałek Województwa Lubelskiego

Wpływ naszego członkostwa w strukturach Unii Europejskiej najlepiej oddają zmiany jakie zaszły w centrum Lublina. Jeżeli ktoś pamięta jak wyglądał 15 lat temu Plac Teatralny, to zdaje sobie sprawę, jak wiele udało się zrobić w naszym regionie, dzięki przynależności Polski do UE. Z mojego punktu widzenia ważne jest również, że unijne środki trafiają do służby zdrowia. Nasi mieszkańcy korzystają z badań profilaktycznych, a w szpitalach pojawia się nowoczesny sprzęt.

DOFE – czyli jak świętowaliśmy 15 lat Polski w UE!

16 beneficjentów, konkursy, strefa gier i zabaw dla najmłodszych, symulator dachowania, punkt poboru krwi, pokazy i koncerty gwiazd, to tylko część atrakcji, które w połowie maja czekały na uczestników finału tegorocznych Dni Otwartych Funduszy Europejskich (DOFE) w Lublinie. W całym regionie od 10 do 12 maja odbyły się wydarzenia, które uświetniły rocznicę 15-lecia Polski w UE.

Tegoroczna edycja DOFE nie zawiodła. W całym regionie beneficjenci otworzyli swoje projekty dla odwiedzających. Na mieszkańców województwa czekało wiele atrakcji m.in. w Nasutowie, Janowie Lubelskim, Puławach, Biłgoraju, Biszczy, Świdniku czy Lublinie. Uczestnicy mogli wziąć udział, m.in.: w wycieczce edukacyjnej w Centrum Symulacji Medycznej w Lublinie, akcji „Myśl przyszłościowo – żyj zdrowo” w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Białej Podlaskiej oraz w pikniku z okazji otwarcia nowego żłobka „Misie Tulisie” w Puławach.

Wielki finał w Lublinie

Kulminacyjnym punktem 6. edycji Dni Otwartych Funduszy Europejskich w województwie lubelskim był wielki finał w Lublinie. Na początku imprezy uczestnicy mogli odwiedzić strefę beneficjenta w Centrum Spotkania Kultur, czyli miejsce, gdzie prezentowały się osoby zaprawione w boju jeżeli chodzi o wydatkowanie unijnych dotacji. Na stoiskach gościliśmy przedsiębiorców, samorządy, instytucje oraz członków drużyny robotycznej. – *Serdecznie dziękujemy wszystkim beneficjentom z województwa lubelskiego uczestniczącym w Dniach Otwartych Funduszy Europejskich, którzy po raz kolejny pokazali, że są najlepsi* – mówi Jarosław Stawiarski, marszałek województwa lubelskiego – *To m.in.*

dzięki ich pracy nasze województwo ciągle się rozwija. – dodaje marszałek.

Gry i zabawy dla najmłodszych

W Ogrodzie Saskim, który aż do późnych godzin popołudniowych był oblegany przez najmłodszych mieszkańców naszego regionu, zorganizowaliśmy strefę gier i zabaw. Na dzieci czekało mnóstwo atrakcji, m.in. konkursy, dmuchańce, gry, tor przeszkód, animatorzy oraz (ciesząca się największą popularnością wśród rodziców) wata cukrowa. – *Uczymy o funduszach europejskich przez zabawę. W zmaganiach konkursowych mogli się zmierzyć najmłodsi, jak i ich rodzice. Na uczestników imprezy czekały również nagrody i upominki* – Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Iwona Nakielska.

Atrakcje na Placu Teatralnym

W strefie sceny, która mieściła się na Placu Teatralnym, czas umilały nam występy zespołów tanecznych, pokaz karate, konkursy, występy dzieci oraz pokazy pierwszej pomocy. Uczestnicy mogli również sprawdzić w specjalnym symulatorze jak przebiega dachowanie samochodu. Wiele pracy mieli również pracownicy Urzędu Marszałkowskiego, Wojewódzkiego Urzędu Pracy oraz Lubelskiej

Foto: Event Studio

Foto: Collage Przemysław Gąbka

Agencji Wspierania Przedsiębiorczości. Mobilny Punkt Funduszy Europejskich, zorganizowany przez wspomniane wcześniej instytucje, cieszył się dużym zainteresowaniem odwiedzających. – *Nie każdy ma czas przyjść do urzędu, aby dowiedzieć się co oferują fundusze europejskie. Właśnie dlatego podczas takich wydarzeń organizujemy stoiska informacyjne dla mieszkańców. Uczestnicy wielu imprez plenarowych chętnie korzystają z porad i wskazówek naszych pracowników. Z niektórymi po jakimś czasie spotykamy się na podpisaniu umów o dofinansowanie* – wyjaśnia dyrektor Iwona Nakielska.

Tego dnia wiele osób odwiedziło również mobilny punkt poboru krwi Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Lublinie. Przed oddaniem krwi można było zmierzyć ciśnienie w specjalnie przygotowanym namiocie oraz zrobić zdjęcie w fotobudce. Dużą popularnością cieszyło się również stoisko Komendy Wojewódzkiej

Policji w Lublinie, która przedstawiała zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Koncerty gwiazd

Wieczór należał do naszych gwiazd, a sceną zawładnęły dwie uznane polskie wokalistki. Jako pierwsza wystąpiła Natalia Szroeder. Uczestnicy DOFE w rytmie piosenki „Parasole” cieszyli się ze wspaniałej pogody i świetnej atmosfery. Jednak prawdziwe „ciarki” poczuliśmy, kiedy wybrzmiały pierwsze słowa piosenki „Karuzela” Sylwii Grzeszczak. Po wysłuchaniu najlepszych hitów zdobywczyńi platynowej płyty musieliśmy pożegnać się z tegoroczną edycją Dni Otwartych Funduszy Europejskich.

Dziękujemy wszystkim beneficjentom oraz uczestnikom za wspólne świętowanie 15-lecia członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Wszystkich zapraszamy za rok!

Galeria DOFE

Foto: Event Studio, Collage Przemysław Gąbka

Wakacje jak z bajki

dzięki Funduszom Europejskim.
Odwiedź „Magiczne Ogrody”!

Gdzie można spotkać smoka? Na to pytanie większość z Was odpowie: w bajkach! Okazuje się, że nie tylko. Istnieje miejsce na Lubelszczyźnie, które zamieszkują nie tylko smoki, ale też wróżki, skrzaty czy stwory o niezwykłych nazwach takich jak Bulwiaki czy Mordole. To „Magiczne Ogrody” w Trzciankach (gmina Janowiec). Dziś zapraszam Was na wycieczkę po tym wyjątkowym miejscu! Gotowi na spacer po Marchewkowym Polu i wizytę w budzącym strach Mroczysku?

Zabawa, nauka, kontakt z naturą i... znacznie więcej

Już po przekroczeniu bram parku wyraźnie czuję magiczną atmosferę. Mijam Dom Czarodzieja, Drzewo Skrzata, Kuchnię Bulwiaków i kieruję się w stronę Marchewkowego Pola. To tutaj umówiłam się z moim rozmówcą, Panem Cezarym Bożemskim – współwłaścicielem firmy FUN PARK, która stworzyła „Magiczne Ogrody”. Spotykam Pana Cezarego tuż obok... jednej z gigantycznych marchewek. Rozmawiamy o parku.

Nie jesteśmy typowym parkiem rozrywki. Jesteśmy parkiem tematycznym, a to bardzo duża różnica. Nasz obiekt łączy bajkową narrację ze światem przyrody – stąd nazwa „Magiczne Ogrody”. Poprzez historię, jaką opowiada nasz park, staramy się przekazywać maluchom pozytywne wartości, takie jak szacunek do przyrody, odpowiedzialność za drugiego człowieka i nasze otoczenie, czy odwaga w działaniu w słusznej sprawie.

Pan Cezary podkreśla, że zespół firmy FUN PARK podczas tworzenia „Magicznych Ogródów” kierował się chęcią stworzenia miejsca nie tylko ciekawego, ale także wspierającego prawidłowy rozwój dzieci:

Tworząc to miejsce, mieliśmy na uwadze liczne badania naukowe, według których dzieci lepiej rozwijają się, kiedy mają kontakt z naturą. Szczególnie maluchom z miast brakuje możliwości obcowania z przyrodą. Tymczasem natura stymuluje większość zmysłów (zapach, dotyk, słuch, wzrok), sprzyja też rozwijaniu koordynacji ruchowej. Możliwość biegania wśród naturalnej roślinności, słuchania szumu traw, podziwiania tego, jak w poszczególnych porach roku zmienia się nasze otoczenie – wszystko to jest niezwykle istotne dla prawidłowego rozwoju młodego człowieka.

Inwestycja dla regionu

Jeszcze przed rozmową z Panem Cezarym dowiedziałam się, że „Magiczne Ogrody” dofinansowano ze środków unijnych. Pytam o rolę, jaką Fundusze Europejskie odegrały w tworzeniu parku. Okazuje się, że dodatkowe środki przełożyły się na jakość inwestycji:

Fundusze Europejskie pozwoliły nam na realizację inwestycji na międzynarodowym poziomie. Nasz park odwiedzają głównie Polacy, jednak zdarzyło nam się słyszeć opinie osób z zagranicy będących pod wrażeniem standardów panujących w parku. W ramach anegdoty powiem Pani, że pewnego

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

Foto: Wniebowzięte Rafał Michałowski

razu usłyszałem, że to niemożliwe, że „Magiczne Ogrody” powstały bez udziału amerykańskich inwestorów.

Pan Cezary podkreśla też, że „Magiczne Ogrody” to inwestycja, która pomaga w rozwoju regionu. I mowa tu nie tylko o promocji, jaką zapewnia Lubelszczyźnie ten unikatowy produkt turystyczny.

„Magiczne Ogrody” to nowe miejsca zatrudnienia. Obecnie zapewniamy 15 stałych miejsc pracy, umożliwiamy także podjęcie dodatkowego zatrudnienia w charakterze animatora czy ogrodnika. Dajemy nie tylko pracę, ale także nowe kwalifikacje. Uczymy obsługi klienta i poruszania się w branży turystycznej. Wiele osób nabywa u nas kwalifikacje, z którymi idzie dalej „w świat” – do nowej pracy.

Atrakcja dla dużych i małych

Po spotkaniu z Panem Cezarym postanawiam porozmawiać także z osobami, które spacerują po parku. W Ogrodzie Wrózek spotykam Panią Martę, która spędza tutaj czas ze swoimi dwoma córkami i mężem.

Byliśmy w Magicznych Ogrodach już kilkakrotnie. Za każdym razem dziewczynki były zachwycone! Kiedy w naszych rozmowach padało hasło „Mordole”, moje córki od razu pytały: „Kiedy jedziemy?” Z mężem nie potrafimy odmówić im tej przyjemności, tym bardziej, że miejsce jest starannie zaprojektowane i zadbane – można tutaj nie tylko brać udział w różnych zabawach, ale także dobrze zjeść czy odpocząć na plaży. Z tego ostatniego sama chętnie korzystam. Jako zabiegana mama rzadko mam okazje spędzić beztroskie chwile na leżaku.

Po chwili podbiega do nas uśmiechnięta kilkulatka – młodsza córka Pani Marty. Dziewczynka jest wyjątkowo ufna i pyta mnie:

– Pójdzie Pani z nami do Smoczego Gniazda? Siostra się ze mnie śmieje, że z nią się boję, ale tam obok, w Mroczysku, siedzi zły smok Arag. A Pani jest większa niż moja siostra, Pani nas obroni!

Jak się domyślicie, tak złożonej propozycji nie mogłam odmówić. Mijane przez nas Mroczysko okazało się mniej straszne, niż się spodziewałam – to może dlatego, że mnie i dziewczynkom towarzyszył dodatkowy obrońca, mąż Pani Marty.

Jak widzicie, Fundusze Europejskie to nie tylko innowacyjne badania, nowa infrastruktura drogowa czy wsparcie dla przedsiębiorców. To również inicjatywy, które dają radość i pozwalają spędzić czas wspólnie z rodziną nie tylko miło i przyjemnie, ale także twórczo i wartościowo.

To co, widzimy się w Magicznych Ogrodach? Ja z pewnością odwiedzę to miejsce jeszcze nie raz!

Zobacz więcej moich artykułów blogowych na stronie: info.rpo.lubelskie.pl/blog/

Super Elka

Jak pogodzić pracę z życiem rodzinnym?

Z pomocą przychodzą Fundusze Europejskie

Czy ten tekst czytają rodzice maluszków do lat 3? Wiem, jak trudno Wam pogodzić życie rodzinne z zawodowym. Dokonać wyboru pomiędzy pracą, a rozwojem osobistym lub samodzielną opieką nad Waszym największym skarbem. Zastanawiacie się, czy ktokolwiek jest w stanie odpowiednio zadbać o Waszą pociechę? Fundusze Europejskie rozwieją te wątpliwości! Dzięki nim realizowanych jest wiele inicjatyw umożliwiających łączenie pracy i opieki nad dzieckiem. Możecie się spełniać i jednocześnie mieć pewność, że Wasze dziecko jest bezpieczne! Jednym z takich pomysłów jest utworzenie dodatkowych miejsc opieki w lubelskim żłobku – placówce przy ulicy Ułanów 25, należącej do sieci „Maluszkowo”.

Nigdy nie miałam okazji gościć w żłobku, dlatego chętnie wybieram się z wizytą do „Maluszkowa”. Przekraczam próg placówki. Wita mnie właścicielka żłobka – Pani Anna Lubaś. Za jej zgodą zaglądam dyskretnie do jednej z sal – widzę grupę małych dzieci w wieku około 2–3 lat. Te starsze zwracają się do opiekunki „ciociu”. To nic dziwnego, bo maluchy czują się tu jak u siebie w domu.

Inicjatywa z potrzeby

Pani Ania nie tylko miło mnie powitała, ale także zgodziła się porozmawiać ze mną na temat swojej placówki. Pytam właścicielkę żłobka o szczegóły dotyczące projektu, który obecnie jest realizowany w „Maluszkowie”:

Dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego utworzyliśmy 25 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. Skorzystali z nich rodzice, którzy przerwali karierę zawodową. Dzięki unijnemu wsparciu mogli oni zapisać dziecko do naszej placówki całkowicie bezpłatnie. 20 osób wróciło do pracy po przerwie związanej z urodzeniem lub wychowaniem dziecka, a 5 – znalazło nową pracę lub aktywnie jej poszukuje. Szczególnie cieszę się z osiągnięć tych kobiet, które zmagaly się z bezrobociem. Po zapisaniu dziecka do „Maluszkowa” znalazły one zatrudnienie lub odbyły staże zawodowe.

Dopytuję Panią Annę, obecnie zarządzającą siecią żłobków, o początki jej działalności. Okazuje się, że właścicielka dobrze zna problemy, z jakimi borykają się rodzice maluchów.

Pomysł na żłobek zrodził się z wewnętrznej potrzeby. W 2012 r. urodziłam dziecko, któremu chciałam zapewnić jak najlepszą opiekę po moim powrocie do aktywności zawodowej. Idealnym rozwiązaniem okazała się własna placówka, w pełni monitorowana, z doświadczonymi i wykształconymi opiekunkami. Jak zatem widać, sama zmagalam się z podobnym problemem, jaki ma większość mam – jak wrócić do

pracy, a przy tym zapewnić swojemu dziecku odpowiednią opiekę.

Opieka dla dziecka, szansa dla mamy

Na chwilę przerywam spotkanie z Panią Anną, by porozmawiać z jedną z mam korzystających z usług „Maluszkowa”. Panią Jolantę spotykam na korytarzu, gdy odbiera swojego małego synka ze żłobka.

Usłyszałam od koleżanki, że w „Maluszkowie” realizowany jest projekt wspierający godzenie życia zawodowego i rodzinnego. Łatwo było mi podjąć decyzję o zapisaniu syna do żłobka – już w czasie ciąży wiedziałam, że po urlopie macierzyńskim chcę wrócić do pracy. Chciałam jednocześnie mieć pewność, że mój syn będzie bezpieczny i otoczony właściwą opieką w miejscu przyjaznym dla tak małych dzieci. Dzięki zajęciom w „Maluszkowie” mój Gabrys wspaniale się rozwinął – pięknie klaszcze rączkami w rytm muzyki, coraz sprawniej chwyta przedmioty swoimi drobnymi paluszkami. Czekamy teraz na dalsze postępy – pierwsze słowo, pierwszy kroczek. Nie ukrywam, że dzięki temu, że mogłam wrócić do pracy, moja rodzina zyskała dodatkowe wsparcie finansowe.

Nie mam wątpliwości, że Pani Jolanta to jedna z wielu mam, które korzystają z unijnych projektów. Dzięki temu praca i opieka nad dzieckiem stają się łatwiejsze. Potwierdzają to także słowa właścicielki „Maluszkowa”:

Rodzice dziękują nam nie tylko za szansę powrotu do pracy, ale także – wysoką jakość opieki nad maluszkami. Doceniają oni warunki zbliżone do domowych, dbałość o bezpieczeństwo oraz przyjazne wnętrza żłobka. Dzięki unijnemu dofinansowaniu udało nam się nie tylko zapewnić opiekę maluszkom całkowicie bezpłatnie, ale także wyposażyć żłobek w odpowiednią wentylację, zasłonki na grzejniki i kontakty czy odnowić żłobek przy wykorzystaniu w pełni bezpiecznych dla dzieci materiałów, m.in. nietoksycznych farb.

Nowe możliwości nie tylko dla rodziców, ale i placówek

Pytam Panią Annę, w jaki sposób Fundusze Europejskie przyczyniły się do rozwoju prowadzonej przez nią sieci żłobków.

Bez unijnych dotacji nie byłabym w stanie stworzyć nie tylko tej placówki, ale i innych, które obecnie prowadzę. Dofinansowanie, jakie otrzymaliśmy, jest nie do przecenienia. Gdybym nie otrzymała takiego zastrzyku gotówki, nie udało by mi się aż tak wiele. I mówię tu nie tylko o rozwoju sieci żłobków, ale także o zapewnieniu dzieciom jak najwyższych standardów opieki. W „Maluszkowie” przykładamy dużą wagę do bogatej oferty zajęć, obejmującej m.in. warsztaty logopedyczne, zajęcia matematyczne dostosowane do możliwości maluszków, a nawet dogoterapię.

Jesteś mamą, która nie chce rezygnować z rozwoju zawodowego? A może prowadzisz żłobek, klub dziecięcy lub świadczysz usługi opiekuńcze i szukasz sposobu na rozwój działalności? Informacje na temat dofinansowania przedsięwzięć zwiększających dostęp do opieki nad dziećmi znajdziesz na stronie: rpo.lubelskie.pl/nabory.html

Trzymam kciuki za wszystkie inicjatywy, dzięki którym dzieci zyskują fachową opiekę, a rodzice – nowe możliwości rozwoju!

Super Elka

Foto: Marcin Tarkowski Piximo, Wniebowzięte Rafał Michałowski

Lubelskie liderem usuwania azbestu

Coraz więcej osób zdaje sobie sprawę ze szkodliwego działania azbestu. Ten popularny do niedawna minerał, był masowo wykorzystywany do produkcji eternitu. Eternit to niezwykle odporne pokrycie dachowe, które do dzisiaj „zdobi” krajobraz lubelskich miast, miasteczek i wsi.

Azbest wciąż groźny...

Azbest, który wydobywa się z materiałów przyjmuje wielkość mikroskopijnych włókien – o wiele cieńszych niż ludzki włos. Po wnikięciu do dróg oddechowych, nie zostaje z nich usunięty. Azbest przyczynia się do powstania kilku bardzo groźnych chorób, a głównie do tzw. azbestozy, która objawia się dusznościami i uporczywym kaszlem, co prowadzi do zapalenia płucnej, a w najgorszym przypadku do raka płuc, opłucnej lub raka krtani. Nie bez powodu azbest nazywany jest cichym zabójcą, ponieważ przebywanie w jego pobliżu skutkuje objawami zdrowotnymi dopiero po 20–30 latach.

...nieestetyczny

Kolejną przyczyną wymiany eternitu na nowsze materiały dachowe, stały się okoliczności estetyczne. Po wielu latach użytkowania, struktura eternitu przybiera inny kształt, m.in. widoczne stają się ubytki w płytach, a materiał nabiera różnokolorowych plam i czasami pokrywa się mchem.

Samorząd Województwa Lubelskiego na pomoc mieszkańcom

Mieszkańcy województwa lubelskiego od wielu lat otrzymują wsparcie Samorządu Województwa Lubelskiego w zakresie eliminacji szkodliwego azbestu. Realizowane

od 2012 roku projekty świadczą o wysokiej świadomości i zaangażowaniu władz, co powoduje, że jesteśmy liderem usuwania szkodliwego azbestu.

W latach 2012–2016 w ramach Projektu realizowanego z Funduszu Szwajcarskiego, wsparcie otrzymało prawie 32 tysiące osób zamieszkujących województwo lubelskie, którym bezpłatnie usunięto ponad 78 000 ton szkodliwego azbestu.

Mając świadomość ogromnej popularności projektu, Samorząd Województwa Lubelskiego zdecydował się uruchomić podobne przedsięwzięcie, które tym razem finansowane jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020.

– Wykorzystując doświadczenia ubiegłych lat, zdecydowaliśmy się uruchomić kolejny tak duży projekt. Zamierzamy utrzymać pozycję lidera w tempie usuwania szkodliwego azbestu. Planujemy do końca 2019 r. usunąć co najmniej 40 000 ton azbestu – mówi Członek Zarządu Województwa Lubelskiego, Zdzisław Szwed.

Kto może skorzystać?

Z projektu, który rozpoczął się w 2018 r. może skorzystać każdy mieszkaniec województwa lubelskiego, posiadający na swojej posesji wyroby i odpady zawierające szkodliwy azbest.

Foto: UMWL

Zdzisław Szwed, Członek Zarządu Województwa Lubelskiego

Zamierzamy utrzymać pozycję lidera w tempie usuwania szkodliwego azbestu. Planujemy do końca 2019 r. usunąć co najmniej 40 000 ton azbestu.

– Oferujemy usługę wsparcia w zakresie demontażu pokryć dachowych z budynków mieszkalnych i gospodarczych mieszkańców lubelskiego, a także odbioru zalegających na posesji materiałów zawierających azbest. W tym celu pokrywamy wszystkie koszty związane z demontażem, odbiorem, pakowaniem, transportem i utylizacją na składowisku. Usługę taką wykonują wyłonione przez Województwo Lubelskie firmy, które ustalają indywidualnie terminy wykonania prac – informuje Janusz Bodziacki, Dyrektor Departamentu Środowiska i Zasobów Naturalnych.

Ogromne zainteresowanie Projektem

O atrakcyjności i popularności tej formy wsparcia mieszkańców świadczy liczba chętnych, którzy złożyli odpowiednie dokumenty. Obecnie zakwalifikowano ponad 20 000 osób, a kolejne czekają na pozytywną weryfikację dokumentów. Z zaplanowanych do usunięcia 40 000 ton szkodliwego azbestu usunięto już prawie 30 000.

Gdzie się zgłosić, aby za darmo usunąć azbest?

Wciąż istnieje szansa na zgłoszenie się do projektu. Zachęcamy do śledzenia strony www.azbest.lubelskie.pl, na której pojawiają się informacje i komunikaty o nowym naborze. Na stronie znajduje się również interaktywne obserwatorium, za pomocą którego można śledzić postępy prac w gminach,

miastach i powiatach, a także uzyskać informacje o całym procesie wsparcia – krok po kroku.

Swoją pomoc świadczą również pracownicy każdej gminy, tzw. Gminni Koordynatorzy, którzy prowadzą punkt informacyjny i punkt przyjmowania zgłoszeń.

Obecnie z terenu województwa lubelskiego wyeliminowano ponad 100 000 ton azbestu, ale to wciąż wyzwanie dla województwa i zadanie na kilka kolejnych lat. Lubelskie to piękne miejsce, a problem azbestu dotyczy nas wszystkich, dbając o nasze zdrowie i środowisko przyczyniamy się do tego, żeby żyło nam się jeszcze lepiej – mówi Zdzisław Szwed, członek zarządu województwa lubelskiego.

Projekt „System gospodarowania odpadami azbestowymi na terenie województwa lubelskiego” jest współfinansowany z EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014–2020.

Foto: UMWL

Zmiany w harmonogramie konkursów z RPO na 2019 rok

Mamy dobre informacje dla naszych wnioskodawców! W 2019 roku zostanie ogłoszonych jeszcze dziewięć konkursów z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020. Zarząd Województwa Lubelskiego pod koniec lipca br. dokonał zmian w harmonogramie naboru wniosków na 2019 rok. Poniżej prezentujemy działania, w których będzie można aplikować o unijne dofinansowanie.

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego UMWL (DW EFRR)

Beneficjenci DW EFRR będą mogli aplikować o środki w ramach z **Działania 5.5 Promocja niskoemisyjności**. Chodzi oczywiście o poprawę jakości powietrza w naszych miejscowościach. Inwestycje, które będą realizowane z tego konkursu mają posłużyć ograniczeniu zużycia nieodnawialnej energii oraz zmniejszeniu emisji zanieczyszczeń.

Ponadto będą przyjmowane wnioski w ramach **Działania 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne** (projekty lokalne). To działanie skupia się na ochronie przyrody oraz na wykorzystaniu zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrody. Dzięki środkom unijnym odnowione zostaną zabytki oraz ich otoczenie m.in. budynki oraz zabytkowe ogrody i parki. Środki, oprócz remontów, pozwolą również na zakup wyposażenia.

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego UMWL (DW EFS)

Beneficjenci DW EFS po raz kolejny będą mogli ubiegać się o dofinansowanie w ramach **Działania 12.4 Kształcenie zawodowe**. Jest to dobrze znany wnioskodawcom konkurs, którego celem jest zwiększenie szans na zatrudnienie młodych mieszkańców naszego regionu poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie. W ramach działania, przewiduje się m.in. wspieranie współpracy szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe – w szczególności z pracodawcami i szkołami wyższymi. Ponadto osoby dorosłe będą miały

możliwość udoskonalania, a także nabywania kwalifikacji zawodowych w strukturach pozaszkolnych.

Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

WUP ogłosił jeden konkurs w ramach w **Działania 9.1 Aktywizacja zawodowa**. O dofinansowanie będą mogły ubiegać się osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (m.in. osoby starsze w wieku 50 lat i więcej, kobiety, osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz o niskich kwalifikacjach). Projekty realizowane z tego konkursu mają za zadanie ułatwić im wejście lub powrót na rynek pracy. Dodatkowo, biorąc pod uwagę wysoki poziom ukrytego bezrobocia na obszarach wiejskich, w ramach działania, zaplanowano modyfikację zawodową osób odchodzących od rolnictwa.

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Przedsiębiorcy, w 2019 roku, będą mogli składać wnioski w ramach **Działania 1.2 Badania celowe, Działania 3.5 Bon na doradztwo, Działania 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP, a także Działania 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach**.

Patrycja Kowalik

Szczegółowe informacje, w tym cały harmonogram naboru wniosków na 2019 rok, dostępne są na stronie: www.rpo.lubelskie.pl

Iwona Nakielska, Dyrektor Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego
Obecnie pracujemy nad harmonogramem na 2020 rok. Więcej informacji zostanie wkrótce opublikowanych na naszej stronie internetowej www.rpo.lubelskie.pl. Skorzystaj z Funduszy Europejskich.

Punkty Informacyjne Funduszy Europejskich

Główny Punkt Informacyjny w Lublinie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65
e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Warszawska 14, 21-500 Biała Podlaska
tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82
e-mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Partyzantów 3, 22-400 Zamość
tel.: (84) 63 80 267
e-mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm
tel.: (82) 56 51 921 lub (82) 56 30 208
e-mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Puławach

pon. 7:30–18:00; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Augusta Emila Fieldorfa-Nila 18,
lokal 19 (budynek HTM), 24-100 Puławy
tel.: 514 924 214
e-mail: pulawy@feu.lubelskie.pl

Departament
Zarządzania
Regionalnym
Programem
Operacyjnym

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 65 75, fax: (81) 441 65 76
e-mail: defrr@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin
tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53
e-mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja
Wspierania
Przedsiębiorczości
w Lublinie

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin
tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31
fax: (81) 462 38 40
e-mail: lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Lublinie

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin
tel.: (81) 463 53 63
e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Departament
Certyfikacji
i Płatności

pon.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 65 82, fax: (81) 441 65 79
e-mail: certyfikacja@lubelskie.pl

Biuro Rzecznika
Funduszy
Europejskich

pon. 7:30–17:30; wt.–pt. 7:30–15:30
ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin
tel.: (81) 478 13 31, fax: (81) 478 13 32
e-mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

